

[Jette Pors]

Jeg må give ordførerne for De Konservative og Venstre ret i, at det er meget påkrævede og krævende opgaver, der venter forude, men igen må jeg sige, at der har været god tid til det. Vi kan ikke blive ved med at feje problemerne ind under gulvtæppet og sige, at vi skal have lavet en plan. Vel skal vi det, og den skal også være velovervejet, men indtil den plan foreligger, er vi nødt til nu at redde situationen i Grønland. Det drejer sig om 55.000 mennesker.

Fru Pia Dahls bemærkninger undrede mig en lille smule, når vi for mindre end en halv time siden har siddet i en sundhedsdebat om de danske sygehuse og det dér netop var Fremskridtspartiets argument, at det drejede sig om hurtig og akut hjælp, og at der derfor skulle være mulighed for, at lægerne var der. Det synes jeg er inkonsekvent. Hvorfor skal vores holdninger til sygehusvæsenet og til lægerne i Danmark være anderledes, end de er til grønlænderne?

Jamen fru Kirsten Lee, jeg kan kun være enig. Vi har ingen lægemangel i Danmark. Jamen så er det da også nemt at løse problemet. Hvorfor kan man ikke acceptere, at der inden den 15. december ligger en nødplan klar? Det er jo ikke noget problem. Hvis der går arbejdsløse læger rundt herhjemme, kan jeg ikke se, at der skulle være så meget at raffe om. Det er da nemt nok.

Kristeligt Folkepartis indlæg oplevede jeg som et forsøg på at redde regeringen ud af kniben – det dér med, at forhandlingerne er i gang. Ja igen: Vel er de i gang, men der er altså en akut situation, vi skal have klaret.

Langt de fleste sager, vi arbejder med herinde, handler om teknik og økonomi. Især i denne tid har den økonomiske strammingspolitik fået alle op på mærkerne. Nu må der ikke bruges penge nogen steder, og det er det eneste, man kan tale om.

Det er klart, at vi skal se på økonomi. Det er både naturligt og nødvendigt. Vi er bl.a. blevet valgt til at løse den slags opgaver på borgernes vegne. Men vi er dybest set alle sammen valgt på vores holdninger og livsværdier i bredere forstand. Jeg tænker på begreber som næstekærlighed, medmenneskelighed, viljen til at hjælpe mennesker i nød. Ikke mindst for os danskere handler det om menneskers selvskrevne ret til lægebehandling.

Som tingene har udviklet sig inden for det grønlandske sundhedsvæsen med fokus på den akutte lægeflugt deroppefra, må vi erkende, at det ikke kun er regeringens problem. Det er både Grønlands og Danmarks problem her og nu. Det er derfor Folketingets opgave at løse den gordiske knude. For hver dag vi tøver, øges risikoen for tab af menneskeliv i Grønland. Tilstandene deroppe er i dag meget, meget alvorlige. Det har vi kunnet læse i aviserne, og det har man også kunnet læse i bemærkningerne, der følger med det beslutningsforslag, vi førstebehandler i dag.

Tidligere Grønlandsminister Tom Høyem nåede at indkredse problemet, som det så rigtigt er blevet sagt, ligesom han nåede at iværksætte nogle initiativer, som vi nu trods to efterfølgende ministre endnu ikke har set resultaterne af.

I de sidste to år er lægesituationen blevet forværret i en sådan grad, at vi ikke længere kan forsvare at sidde med hænderne i skødet, mens vi venter på en helhedsplan fra regeringen på dette område. Små 55.000 indbyggere i Grønland, heraf ca. 10.000 danske, er sat i en grim klemme, fordi de ikke kan vide sig sikre på at kunne få forsvarlig lægehjælp i en krisesituation.

Alene i Frederikshåb Kommune har 2.600 mennesker oplevet ca. 14 dage uden lægebetjening, hvor en eventuel behandling krævede flytransport på over 200 km. De har med andre ord levet med visheden om, at akut lægehjælp var så godt som udelukket. De har også levet med visheden om, at når de nåede frem til hospitalet, var det langtfra sikkert, at den vagthavende havde lægelig erfaring nok til at kunne behandle rigtigt, sammenholdt med en viden om, at overlægen, som eventuelt skulle træde til, ikke nødvendigvis var frisk og udhvilet, når diagnosen skulle stilles.

Disse urimelige arbejdsforhold har nu resulteret i masseopsigelser fra lægernes side. Og de af os, hr. Jørgen Winther, der har været i Grønland for bl.a. at orientere os inden for sundhedsområdet, har både set og hørt om de faktiske forhold.

En af grundene til, at situationen er blevet så tilspidset, er mange og rimelige ønsker om arbejdstidsbestemmelser og efteruddannelse, som lægerne i Grønland har kæmpet for, bl.a. i overenskomstforhandlinger mellem Den al-